

KÄSKKIRI

06.04.2018

nr 1.1-4/75

Viljandimaa maakonnaplaneeringu 2030+ kehtestamine

I ASJAOLUD

Viljandimaa maakonnaplaneeringu peamine eesmärk on maakonna ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine aastateni 2030+. Esimene maakonnaplaneering kehtestati 18.03.1999 maavanema korraldusega nr 1104. Maakonnaplaneeringut on täpsustatud ja täiendatud teemaplaneeringutega „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“, „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“, „Kilingi-Nõmme – Riia TEC-2 330kV õhuliini trassi koridori asukoha määramine Viljandi maakonnas“. Koostöös Pärnu Maavalitsusega on koostatud ja Rahandusministeeriumile järelevalve teostamiseks esitatud Soomaa piirkonna teemaplaneering.

Maakonnaplaneeringu välja töötamisel on võetud aluseks üleriigilises planeeringus Eesti 2030+ sätestatud visioon ning põhimõtted asustuse arengu suunamisel, energeetika ja transpordi kavandamisel ning roheline võrgustiku ja maastikuväärtuste hoidmisel. Arvestatud on olemasolevaid riiklikke ja maakondlikke arengukavasid, samuti kohalike omavalitsuste üldplaneeringuid.

Lisaks on planeeringu koostamise aluseks olnud planeerimisseadus, planeeringu lähteseisukohad ning erinevad prognoosid, meetodilised juhendmaterjalid. Samuti vaadati üle varem kehtinud Viljandi maakonnaplaneering ja seda täpsustavad teemaplaneeringud, kust uude maakonnaplaneeringusse võeti sisendina üle asjakohased põhimõtted.

Planeeringu koostamisel lähtuti Viljandimaa arengustrateegiast, milles on eesmärgiks seatud elu kestmine kõigis Viljandimaa piirkondades, mida toetab elujõuliste keskuste võrgustik, kvaliteetne tehniline- ja sotsiaalne taristu ning elukeskkond. Oluliseks on peetud töökohtade olemasolu ning teenuste paindlik kättesaadavus. Arengustrateegias on välja töötatud Viljandimaa visioon „*Viljandimaa elanikele on tagatud jätkusuutlik heaolu. Viljandimaal on säilinud asustus ja kohalik kultuur ning nende arenguks on piisavalt inimesi. Viljandimaa elukeskkonna areng toimub säästva arengu põhimõtete kohaselt*“, mis on aluseks ka maakonna ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemisel, tasakaalustades seejuures riiklikke ja kohalikke huvisid.

Olulisemate teemadena on planeeringus käsitletud asustuse paiknemist, teenuste kättesaadavust ja transpordiühendusi, ruumilisi väärtusi (elukeskkond, majanduskeskkond, looduskeskkond), tehnilist taristut, riigikaitset ja siseturvalisust.

Maakonnaplaneering näeb ette Viljandimaa keskusasulate võrgustiku tugevdamist, sh Viljandi linna kui maakonna- ja toimepiirkonnakeskuse arendamist. Oluline on teenuste- ja töökohtade kättesaadavus. Selleks tuleb tagada maanteede hea kvaliteet ning välja ehitada jalg- ja jalgrattateede võrgustik. Tähtsad on ka kiired ühendused suuremate keskuste, Tallinna, Tartu ning Pärnuga. Majandusarengu toetamiseks luuakse soodsad tingimused ettevõtlusalade arendamiseks. Ruumiliste väärtuste (sh loodus- ja kultuuriväärtused) säilitamiseks ja hoidmiseks on planeeringus seatud üldised põhimõtted ja tingimused. Väärtustatakse piirkondade eripära (nt Mulgi kultuur) ja elulaade (nt Soomaa). Toetatakse piirkondlikul eripäral tuginevate puhkealade arendamist.

Planeeringu koostamisega samaaegselt viidi läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH), mille raames hinnati kavandatud tegevustega kaasnevaid keskkonnavalaseid, sotsiaalseid, kultuurilisi ja majanduslikke kaalutlusi olulise negatiivse keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks. Planeeringulahenduse väljatöötamisel on võetud arvesse mõjude hindamise tulemusi.

Viljandimaa maakonnaplaneering on koostatud koostöös maakonna kohalike omavalitsustega, naabermaavalitsustega, ministriumide ja riigiametitega ning teiste huvitatud osapooltega. Planeeringu koostamise juhtgrupi moodustas maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond, kaasates erinevates teemades maavalitsuse osakondade spetsialiste, kohalike omavalitsuste spetsialiste ja asjatundjaid teistest asutustest. Planeeringulahenduse väljatöötamise erinevates etappides toimusid maakonnas mitmed piirkondlikud arutelukoosolekud (Lõuna-Viljandimaa, Põhja-Viljandimaa ja Viljandi piirkond), kuhu kaasati koostööpartnerid nii kohalikest omavalitsustest kui muude erinevate huvigruppide esindajaid. Ühised arutelud toimusid ka kõigi naabermaavalitsustega.

Kehtestatud maakonnaplaneering on aluseks üldplaneeringute koostamisel. Maakonnaplaneeringuga tuleb arvestada riiklike ja kohalike omavalitsuste planeeringute ja strateegiliste dokumentide koostamisel. Maakonnaplaneeringu elluviimiseks on välja töötatud tegevuskava.

Maakonnaplaneering on kooskõlas kehtiva õigusega, menetlus vastab planeerimisseaduses sätestatud maakonnaplaneeringute menetlemise nõuetele. Maakonnaplaneering on kooskõlas üleriigilise planeeringuga Eesti 2030+. Planeeringu koostas Viljandi Maavalitsus. Paralleelselt maakonnaplaneeringu koostamisega on viidud läbi keskkonnamõjude strateegiline hindamine, mille koostas ekspert Tõnu Oja.

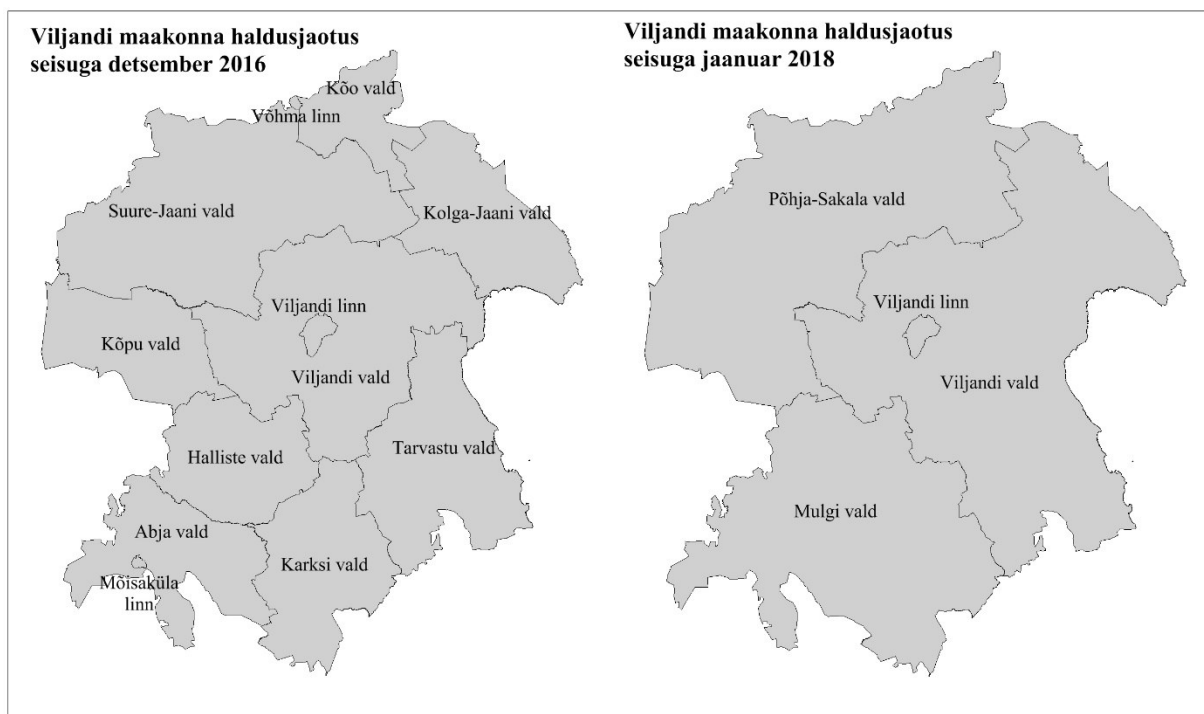
Planeering koosneb seletuskirjast ja kahest joonisest (möötkavas 1: 100 000) – joonis 1. Asustusstruktuur ja tehnilised võrgustikud, joonis 2. Ruumilised väärtused.

Planeeringu lisad on: 1. Keskkonnamõju strateegiline hindamine; 2. Maakonnaplaneeringu tegevuskava; 3. Viljandimaa ruumilise arengu analüüs; 4. Viljandimaa väärtuslike maastike register; 5. Viljandi maakonna kergliikluse korraldamiseks kavandatud teed; 6. Viljandi maakonna teede rekonstrueerimise vajadus; 7. Ühistransport Viljandi maakonna kruusakattega teedel; 8. Teemaplaneering „Kilingi-Nõmme – Riia TEC-2 330kV õhuliini trassikoridori määramine“.

Maakonna haldusjaotuse ja piiride muudatused maakonnaplaneeringu koostamise käigus

Viljandi maakonnaplaneeringu koostamine toimus perioodil 2013-2016. Seega kajastab planeering haldusterritoriaalse reformi eelset maakonna haldusjaotust, mil Viljandi maakonnas oli 12 kohalikku omavalitsust – Suure-Jaani vald, Võhma linn, Kõo vald, Kolga-Jaani vald, Viljandi linn, Viljandi vald, Kõpu vald, Halliste vald, Tarvastu vald, Karksi vald, Abja vald ja Mõisaküla linn. 2017. aasta oktoobris toimunud kohalike omavalitsuste

valimiste ning haldusterritoriaalse reformi käigus tekkis Viljandimaal 4 kohalikku omavalitsust: Põhja-Sakala vald (ühinesid Võhma linn, Kõo vald, Kõpu vald ja Suure-Jaani vald), Viljandi vald (ühinesid Viljandi vald, Kolga-Jaani vald ja Tarvastu vald), Mulgi vald (ühinesid Halliste vald, Karksi vald, Abja vald ja Mõisaküla linn) ja Viljandi linn. (vt joonis 1). Viljandi maakonnapiirid ei muutunud.

Joonis 1. Viljandi maakonna haldusjaotus seisuga detsember 2016 ja jaanuar 2018.

II MENETLUSE KÄIK

Planeeringulahenduse koostamine kuni vastuvõtmiseni

Vabariigi Valitsus tegi 18.07.2013 (muudetud 27.09.2015 korraldusega nr 405) korraldusega nr 337 „Maakonnaplaneeringute algatamine“ maavanematele ülesandeks korraldada planeeringute koostamine kogu maakonna territooriumil koos keskkonnamõju strateegilise hindamisega. Viljandi maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) algatati Viljandi maavanema 04.02.2014 korraldusega nr 1-1/2014/63. Sellest informeeriti vastavaid ministeeriume, naabermaavalitsusi, Viljandimaa kohalikke omavalitsusi ning vastav teave ilmus Viljandi maavalitsuse veebilehel.

Tulenevalt asjaolust, et planeering algatati enne uue planeerimisseaduse jõustumist 01.07.2015, lähtuvalt ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lõikest 1, on planeeringu menetlemisel järgitud kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimisseadust (kehtinud PlanS).

Maavalitsuses planeeringu koostamiseks moodustatud töögrupi poolt koostati maakonnaplaneeringu ja KSH koostamise esialgne ajakava.

Maakonnaplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH programmi avalik väljapanek toimus 06.06 - 20.06.2014, avalik arutelu 25.06.2014 Viljandi maavalitsuses. Avalikust väljapanekust ja arutelust teavitati vastavaid ministeeriume, naabermaavalitsusi, Viljandimaa kohalikke omavalitsusi, info ilmus maakonnalehes Sakala 07.06.2014, Ametlikes Teadaannetes 05.06.2014 ja Viljandi Maavalitsuse veebilehel. Keskkonnaamet kiitis KSH programmi heaks 15.07.2014 kirjaga PV 6-8/14/968-4.

Planeeringu töörühma poolt koostati esialgne eskiis ja korraldati selle arutelud maakonna kolmes piirkonnas – Põhja-Viljandimaal 26.05.2015, Lõuna-Viljandimaal 28.05.2016 ja Viljandi piirkonnas 02.06.2016. Arutelude tulemusi arvestati planeeringu eskiislahenduse välja töötamisel. Eskiislahenduse avalik väljapanek toimus 01.12-15.12.2015. Avalik arutelu toimus 17.12.2015. Info avaliku väljapaneku kohta saadeti ministriumidele, naabermaavalitsustele, Viljandimaa kohalikele omavalitsustele ning lisaks ilmus see maakonnalehes Sakala 27.11.2015 ja Viljandi Maavalitsuse veebilehel.

Maakonnaplaneeringu eskiislahendusele laekus kaheksa kirja ettepanekutega, millega lõpliku planeeringulahenduse koostamisel arvestati.

Maavanem esitas maakonnaplaneeringu kooskõlastamiseks valitsusasutustele ning nende hallatavatele riigiasutustele ja Viljandimaa kohalikele omavalitsustele kooskõlastamiseks ning Rahandusministeeriumile täiendavate kooskõlastuste määramiseks 23.03.2016.

Maakonnaplaneeringu kooskõlastasid märkusteta Riigimetsa Majandamise Keskus, Tehnilise Järelevalve Amet, Elektrilevi OÜ, Lennuamet, Veeteede Amet, Põllumajandusamet, Elering AS, Veeteede Amet, Põllumajandusamet, Tartu maavanem, Pärnu maavanem, Valga maavanem, Järva maavanem, Jõgeva maavanem, Viljandi Vallavalitsus. Planeeringulahenduse kooskõlastasid ettepanekute/märkuste/soovitustega Maaeluministeerium, Päästeamet, Keskkonnaministeerium, Muinsuskaitseamet, Maa-amet, Kaitseministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Maanteeamet, Keskkonnaamet (sh ettepanekud KSH täiendamiseks) Viljandi Linnavalitsus. Kehtinud PlanS § 17 lg 5 alusel loetakse planeering kooskõlastatuks Suure-Jaani Vallavalitsusega, Kõo Vallavalitsusega, Võhma Linnavalitsusega, Kolga-Jaani Vallavalitsusega, Tarvastu Vallavalitsusega, Karksi Vallavalitsusega, Abja Vallavalitsusega, Mõisaküla Linnavalitsusega, Halliste Vallavalitsusega, Terviseametiga, Siseministeeriumiga, Sotsiaalministeeriumiga ja Kultuuriministeeriumiga. Eelnevast tulenevalt on planeeringul olemas seadusest tulenevad vajalikud kooskõlastused kõigi osapooltega.

Maakonnaplaneeringu vastuvõtmine ja avalikustamine

Viljandi maavanem võttis planeeringu vastu 08.09.2016 korraldusega nr 1-1-/16/553 ning suunas selle avalikule väljapanekule. Viljandimaa maakonnaplaneeringu 2030+ ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik väljapanek toimus 21.09.-19.10.2016. Teave sellest ilmus maakonnalehes Sakala 10.09.2016, Ametlikes Teadaannetes 12.09.2016, samuti Viljandi Maavalitsuse veebilehel. Planeeringumaterjalid olid kättesaadavad paberil Viljandi Maavalitsuses ja kõikide Viljandimaa kohalike omavalitsuste keskustes.

Planeeringu avaliku väljapaneku kestel laekus viis kirja, mis sisaldasid parandusettepanekuid. Kaitseministeeriumi ettepanekud puudutasid riigikaitse tingimusi väärtuslikel põllumajandusmaadel. MTÜ kodupaik Metsküla, kodanik Ako Luts ja Võhma Linnavolikogu käsitlesid teede kvaliteedi tõstmist ning kergliiklusteede rajamist. Kodanik Kairi Ongi ettepanek puudutas väiketee rajamist. Maavanem esitas ettepanekutele kirjalikult oma seisukohad ning selgitused, kuidas planeeringus on neid teemasid käsitletud. Ettepanekute alusel planeeringusse sisse viidud täpsustused ei muutnud planeeringu põhilahendust.

Viljandimaa maakonnaplaneeringu avalik arutelu toimus 02.11.2016, millest teavitati täiendavalt maakonnalehes Sakala 22.10.2016. Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemustest informeeriti maavalitsuse veebilehel.

Keskkonnaamet kiitis Viljandimaa maakonnaplaneeringu KSH aruande heaks 01.12.2016 kirjaga 6-2/16/3819-7. Hindamise tulemusi on arvestatud maakonnaplaneeringu koostamisel.

Planeeringu järelevalve

Viljandi maavanem esitas 13.12.2016 kirjaga nr 12-2/16/1580-1 Viljandimaa maakonnaplaneeringu materjalid Rahandusministeeriumile järelevalve teostamiseks.

Järelevalve teostaja kontrollis planeeringu õigusaktidele vastavust ja on seisukohal, et Viljandi maavanem on planeeringu koostamisel täitnud talle seadusega antud kaalutlemiskohustust. Planeeringu koostamisel on järgitud planeerimisseaduses sisalduvaid menetlusnõudeid. Vastavalt kuni kehtinud PlanS § 23 lõike 3 punktile 2 on järelevalve teostaja pädevuses kontrollida planeeringu liigilt üldisemale kehtestatud planeeringule vastavust. Rahandusministeeriumi hinnangul vastab planeering üleriigilises planeeringus sätestatud eesmärkidele ning on kooskõlas üleriigilise planeeringuga Eesti 2030+.

Planeeringujärelevalve teostaja esitatud märkustega on arvestatud ja planeeringut täpsustatud. Vastavad korrektuurid on tehtud planeeringu seletuskirjas.

Arvestades, et PlanS-s regulatsioon muutus planeeringu koostamise ajal (1.01.2018 jõustunud PlanS muudatuste kohaselt ei ole maakonnaplaneeringu heakskiitmine enam vajalik ning enne 1.07.2015 algatatud maakonnaplaneeringud kehtestab riigihalduse minister), ei ole Viljandimaa maakonnaplaneeringu 2030+ kehtestamiseks järelevalvaja heakskiidu saamine enam nõutav.

III MAAKONNAPLANEERINGU SEOS TEISTE PLANEERINGUTEGA

Planeeringu kehtestamisega kaotab kehtivuse 18.03.1999 korraldusega nr 1104 kehtestatud maakonnaplaneering ning maakonnaplaneeringu teemaplaneeringud „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ (kehtestatud 30.12.2005 korraldusega nr 1300), „Sotsiaalne infrastruktuur“ (kehtestatud 08.10.2010 korraldusega nr 623).

Maakonnaplaneeringust eraldi jääb kehtima 26.11.2015 Viljandi maavanema korraldusega nr 1-1/15/522 kehtestatud joonehitise teemaplaneering „Kilingi-Nõmme – Riia TEC2 330 kV õhuliini trassikoridori asukoha määramine Viljandi maakonnas“. Kehtima jääva joonehitise teemaplaneeringuga on arvestatud maakonnaplaneeringute koostamisel.

IV KÄSKKIRJA ÕIGUSLIKUD ALUSED

Käskkiri kehtestatakse lähtuvalt eeltoodud kaalutlustest ning võttes aluseks ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 11¹ lõiget 1 ja kooskõlas sama seaduse § 1 lõikega 1 ning kuni 01.07.2015 kehtinud planeerimisseaduse § 24 lõikega 6, § 25 lõigetega 2 ja 3, planeerimisseaduse § 71 lõigetega 2 ja 4, ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lõikega 1, § 11 lõigetega 3 ja 5 ja § 13 lõikega 1 ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 44 lõikega 1.

V OTSUS

1. Kehtestan Viljandimaa maakonnaplaneeringu 2030+ lisatud kujul;

2. Tunnistan kehtetuks Viljandi maavanema 18.03.1999 korraldusega nr 1104 kehtestatud maakonnaplaneeringu ning 30.12.2005 korraldusega nr 1300 kehtestatud maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ ja 08.10.2010 korraldusega nr 623 kehtestatud maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Sotsiaalne infrastruktuur“.
3. Kehtestatud maakonnaplaneeringuga on võimalik tutvuda Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Viljandi talituses aadressil Vabaduse plats 2, Viljandi ja veebiaadressil <http://www.maavalitsus.ee/viljandi-maakonnaplaneering>;
4. Teen käesoleva käskkirja koos maakonnaplaneeringuga teatavaks Viljandi Linnavalitsusele, Põhja-Sakala Vallavalitsusele, Viljandi Vallavalitsusele, Mulgi Vallavalitsusele, Kaitseministeeriumile, Maaeluministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Siseministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Kultuuriministeeriumile, Sotsiaalministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeerium, Politsei- ja Piirivalveametile, Keskkonnaametile, Muinsuskaitseametile, Maaametile, Maanteeametile, Tehnilise Järelevalve Ametile, Päästeametile, Põllumajandusametile, Terviseametile, Veeteede Ametile, Lennuametile seaduses sätestatud tähtaja jooksul.
5. Rahandusministeeriumi ühisosakonnal avaldada teade maakonnaplaneeringu kehtestamise kohta Ametlikes Teadaannetes ja Rahandusministeeriumi veebilehel <http://www.maavalitsus.ee/viljandi-maakonnaplaneering> 14 päeva jooksul ning ajalehtedes Sakala ja -Viljandi maakonna kohaliku omavalitsuse üksuse valla- või linnalehes 30 päeva jooksul käskkirja allakirjutamise päevast arvates.

VI VAIDLUSTAMISVIIDE

Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Kehtestatud maakonnaplaneeringut ei ole võimalik vaidlustada ulatuses, milles see puudutab varem kehtestatud teemaplaneeringu sissekandmist uude maakonnaplaneeringusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Aab
riigihalduse minister

/*Lisa(d):

Maakonnaplaneeringu seletuskiri ja joonised